

ע"פ 69238/10/21 - שלמה קדיס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

24.4.2022

ע"פ 69238-10-21 קדיס נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופטת עמיתה זהבה בוסתן, אב"ד
כב' השופט שמואל בורנשטיין,
כב' השופט מיכאל קרשן
המערער שלמה קדיס

נגד
המשיבה
מדינת ישראל
פסק דין

בפנינו ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בכפר סבא בת.פ. 56039-10-19 (הכרעת דין מיום 24.5.21 וגזר דין מיום 30.9.21) בו הורשע המערער בביצוע עבירה של איומים על פי סעיף 192 לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן **"החוק"**) ועבירה של תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק.

בית המשפט קמא הטיל על המערער שלושה חודשי מאסר שלא ירוצו אלא אם יעבור במשך 3 שנים מיום מתן גזר הדין עבירה של אלימות מכל סוג לרבות איומים; פיצוי למתלונן (מיכה בן דוד) ולמאבטח (צדוק שרעבי) בסך ₪ 1,000 לכל אחד; והתחייבות בסך 3,000 להימנע מעבירה בה הורשע במשך שנתיים.

כתב האישום

1. בכתב האישום נטען כי ביום 14.1.2019 בשעה 10:00 הגיע המערער לפגישה במשרדי חברת החשמל ברעננה, לצורך הסדרת חוב כספי ונכנס למשרד המנהל האזורי של החברה, מר מיכה בן דוד (להלן: **"המתלונן"**). לאחר ויכוח שהתגלע בין השניים במהלכו הודיע המתלונן למערער כי השיחה הסתיימה, סרב המערער לצאת מהמשרד, ולכן נאלץ המתלונן להזמין מאבטח. המערער המשיך להעלות טענות בגין החוב הכספי ותוך כך פנה למר יגאל כהן, מנהל במשרד שנכח במקום, ואמר לו: **"תסתכל על הפנים שלו, הן לא יישארו אותו דבר"**, ולמתלונן אמר: **"אל תדאג אתה תראה מי אני"**. בתגובה ביקש המתלונן מהמערער לצאת מהמשרד, אז נופף המערער באצבעותיו סמוך לעיני המתלונן וזה הרחיק את ידו של המערער ממנו, וביקש מהמאבטח שיוציא אותו מהמקום ויזמין נידת משטרה. אז השתולל המערער, הכה את המתלונן בלחיו וכשניסה המאבטח להוציאו מהמשרד, היכה אותו באגרופים בחזהו וצלעותיו ודחף אותו. המערער הרים כיסא אך המאבטח מנע ממנו להשליכו, וכן זרק דפים לכיוונו של המתלונן. כמו כן אמר המערער למאבטח שאם הוא צחצח שיניים בבוקר אז **"יכול למצוץ לו"**.

הכרעת הדין של בימ"ש קמא

עמוד 1

2. המערער כפר במיוחס לו וטען כי התווכח עם המתלון על החוב הכספי אך אמירותיו אינן מהוות איום, כמו כן הכחיש שתקף את המתלון ואת המאבטח.

3. הכרעת הדין של בית המשפט קמא מבוססת על מידת האמון שנתן או לא נתן בגרסאות העדים לאירוע (תביעה והגנה) שכולם העידו בפניו. ביהמ"ש קמא נתן אמון בעדויות עדי התביעה ולא התעלם מהסתירות שהיו בהם. ביהמ"ש קמא התייחס לסתירות וקבע כי אין המדובר בסתירות מהותיות היות שעיקר העדויות משתלב זה עם זה. את גרסת המערער דחה בשל חוסר האמון שייחס לה בנוגע לנושאים שבמחלוקת, והעדיף על פניה את גרסת המתלון והמאבטח.

4. בהתייחס למתלון, התרשם ביהמ"ש קמא כי "הותיר רושם מאד חיובי בעדותו, בהיותו איש מרשים שמסר עדות מדויקת, זהירה, עניינית וברורה... לא העצים את הארוע, אלא להיפך עדותו היתה מדודה ומאופקת והוא נזהר בדבריו". ביהמ"ש קמא הפנה לדברים שאמר המתלון בעדותו עליהם ביסס את התרשמותו.

לגבי המאבטח קבע ביהמ"ש קמא כי "הותיר רושם חיובי ומהימן, העיד מזיכרונו והקפיד לתאר את אשר קלט בחושו אף שניכר כי הוא לא שש להעיד". ביהמ"ש קמא דחה מכל וכול את טענת ב"כ המערער בסיכומיו כי עדות המאבטח שקרית כיוון שניסה לרצות את המתלון. וכן קבע כי עדויות המתלון והמאבטח "משתלבות זו בזו ותומכות זו בזו אף אם אינן 'חופפות במלואן' זו את זו".

לגבי מר יגאל כהן, שהודעתו במשטרה נמסרה כחודשים לאחר האירוע ובמהלך עדותו חזר על כך שחלפו שנתיים וחצי מאז מסר הודעתו ועל כן מתקשה לזכור את פרטיו, קבע ביהמ"ש קמא כי "אין חולק על מהימנות העד. ואולם, בנוגע לאמינות עדותו אני סבורה כאמור שיש לבחון אותה בזהירות רבה. ניכר היה כי מר כהן התקשה, ממש, לזכור את פרטי האירוע כפי שאמר זאת מיוזמתו מספר פעמים בעדותו. בה בעת התקבל הרושם כי מר כהן חש אי נוחות מעצם מתן העדות".

לגבי המערער סיכם ביהמ"ש קמא את התרשמותו במילים הבאות: "הנאשם הותיר רושם מורכב ובעייתי. מחד גיסא, הוא אישר והודה חלקית בחקירתו במשטרה, סמוך לאחר האירוע (ת/1) אמירת דברים בוטים, כפי שהעיד גם בבית המשפט, הן למתלון והן למאבטח. ואכן מקובלת עליי טענת ב"כ הנאשם כי הנאשם מסר עדות כנה ונטל אחריות, אולם רק בחלקה. מאידך גיסא, גם במעמד עדותו בבית המשפט ניתן היה להתרשם בבירור כי הנאשם סוער ואמוציונאלי, בסגנונו, בנימת קולו ובשפת גופו, אף במרחק שנתיים וחצי מאז האירוע. הנאשם צימצם את התנהגותו הפוגענית והציג עצמו כקורבן בדגש על הזזת ידו על-ידי המתלון (כשלטענתו המתלון הכה באגרופ בפניו בעת שהזיז את ידו, גרסה שמצאתי לדחות מכל וכול). בתום עדותו הביע הנאשם צער על הדברים שאמר, אך כאמור מדובר באחריות חלקית בעוד שהתרשמתי גם מעדותו של הנאשם כי התנהגותו באירוע הייתה כוחנית, בוטה וסוערת. הנאשם ניסה לטשטש ולמזער התנהגותו האלימה, והציג את עצמו באופן מוגזם ולא אמין כקורבן לאלימות מידי של המתלון".

5. לאחר שביהמ"ש קמא מנה את העובדות שלא היו שנויות במחלוקת התייחס לעובדות שמחלוקת.

לא היתה מחלוקת שהמערער "הגיע למשרדי חברת החשמל ובפיו טענות על חוב שיוחס לו בשגגה, לדידו. משלא נעתרו לבקשתו להעביר את החשבון על-שם בעל הבית, ביקש לשוחח עם המתלון - המנהל במקום. פגישתם של השניים נערכה במשרד המתלון, ונכח בה גם מר יגאל כהן. לאחר ששטח המערער את בקשתו והמתלון דחה אותה, סירב המערער להשלים עם המענה שקיבל והמשיך להתווכח ולדרוש את תיקון החיוב".

בהתייחס לעובדות שהיו שנויות במחלוקת קבע ביהמ"ש קמא את הממצאים הבאים: המערער התבקש על ידי המתלון לעזוב את המקום לאחר שנערכה שיחה עם עורך דינו אך המערער המשיך להתווכח עם המתלון בנוגע לחוב עד שהמתלון הודיע לו כי השיחה הסתיימה. גם המאבטח שהוזעק למקום ביקש מהמערער לצאת מהחדר, ובתגובה גידף אותו המערער. המערער פנה למר כהן ואמר לו בהתייחס למתלון: **"תסתכל, תסתכל על הפנים שלו הם לא יישארו אותו דבר"**, קם והניף אצבעותיו קרוב לפניו של המתלון, ואמר לו **"מה אתה חושב לעצמך"**. בתגובה הזיז המתלון את ידו של המערער לעבר השולחן. אז תקף המערער את המתלון והמאבטח בדחיפות, ניסה להרים כיסא לעבר המתלון, אך המאבטח עצר בעדו, המערער הכה בו באגרוף, העיף ניירת שהייתה על השולחן, יצא ועזב את המקום.

6. בהתייחס לסתירות בגרסאותיהם של עדי התביעה לרבות דברי האיום הגיע ביהמ"ש קמא למסקנות הבאות:

- המאבטח העיד כי הנאשם פתח את רוכסן מכנסיו והתבטא באופן גס ומכוער בהתייחס לאיבר מינו שלו ואילו המערער הודה (הן בחקירתו במשטרה והן בעדותו בבית המשפט) באמירה בוטה דומה בהקשר לאיבר מינו. המתלון לא הזכיר נושא זה כלל.

ביהמ"ש קמא קבע כי אין בסתירה שבין עדות המאבטח למתלון כדי ללמד על חוסר מהימנותו של המתלון שיתכן שבחר להתעלם מהתבטאות בוטה או שלא ייחס לה חשיבות רבה.

- המאבטח העיד שהמערער הרים כיסא בכוונה לזרוק לעבר המתלון והוא (המאבטח) תפס אותו, והמתלון לא התייחס לכך כלל.

ביהמ"ש קמא נתן בנקודה זו אמון מלא לגרסת המאבטח, ולא סבר כי יש לייחס חוסר אמון למי מהם בעקבות העדר ההתייחסות של המתלון לכך שכן ייתכן שהמתלון לא הבחין במעשה של המערער בשים לב לאנדרלמוסיה ששררה במשרדו, ויכול להיות שלא שם לב לכל פרט במעשיו של המערער או שמבטו היה מופנה לכיוון אחר.

- המתלון העיד כי המערער אמר: **"תסתכל, תסתכל על הפנים שלו הם לא יישארו אותו דבר"**; המאבטח העיד כי המערער אמר: **"אני אחזור, תזכור טוב את הפנים שלי אני אחזור, אני הולך לשנות לך את הפנים"**. לעומתם העיד המערער, עוד בחקירתו במשטרה (ת/1 ש' 33) כי אמר: **"תסתכל את הפנים שלו טוב שהוא מחייך עכשיו"**, והסביר שלא התכוון לאיים. בעדותו בבית המשפט העיד המערער כי **בעת שהצביע על פניו של**

המתלונן אמר (עמ' 31 ש' 30 ואילך): "תזכור את החיוך שיש לך, מחר אתה לא תחייך ככה."

בימ"ש קמא קבע כי הבדלי הניסוח באמרה אינם משמעותיים בתוכן או בסגנון. הן מעדויות עדי התביעה והן מעדות המערער עולה אמירה מפורשת שאמר המערער למר כהן בנוגע לשינוי הבעת פניו של המתלונן. בהתבסס על האמון המלא שנתן ביהמ"ש קמא בעדות המתלונן, וזו נתמכה בעדות המאבטח (אף אם לא חזר על ציטוט מדויק, אלא על אמירה מעט חמורה יותר), קבע ביהמ"ש קמא כי המערער אמר למר כהן, בהתייחס למתלונן את האמירה: **"תסתכל, תסתכל על הפנים שלו הם לא יישארו אותו דבר"**, כפי שיוחס בעובדות כתב האישום.

7. בהתייחס לעבירת התקיפה שיוחסה למערער העידו המערער המתלונן והמאבטח. המערער העיד כי המתלונן תקף אותו באגרופ בפניו, כשהצביע עם ידו לעבר המתלונן. המאבטח, שלעדו הצטרפה עדות המתלונן העיד על חבטה שחש, על משקפיו שעפו ועל תקיפת המאבטח על-ידי המערער. ביהמ"ש קמא שנתן אמון מלא בגרסת המאבטח מצא לאמצה וקבע כי מיד לאחר שהוריד המתלונן את ידו של המערער, החל האחרון להתפרץ בדחיפות ובמכת אגרופ כלפי המאבטח, השליך דפים לעבר המתלונן ובעת הזו ניסה המאבטח להגן על המתלונן והותקף על-ידי המערער.

8. בהתייחס לעבירת האיום סקר ביהמ"ש קמא את הפסיקה המתייחסת לעבירת האיומים בה נקבע כי זוהי עבירה התנהגותית שאינה דורשת הוכחת תוצאה של פגיעה בערכים המוגנים או כי המאיים השיג את מטרתו וגרם להפחדה או הקנטה של המאיים ודי בעצם האיום, אם בוצע בכוונה להפחיד או להקניט ונקלט בחושיו של אחר כדי להקים את עבירת האיומים (רע"פ 8736/15 **צוברי בר נ' מדינת ישראל** (17.1.2018)). ביהמ"ש קמא דחה את גרסת המערער לפיה התכוון לאיום או אזהרה לנקיטת הליכים משפטיים כחוק. בחקירתו במשטרה, על אף שטען כי לא התכוון לאיים לא ציין כי כוונתו היתה לנקיטת הליכים משפטיים נגד המתלונן, ומנסיבות האירוע הסוער, הכוחני והאגרסיבי מצדו של המערער כלפי המתלונן **"והרושם הבלתי אמצעי מהנאשם"** מצא לדחות בחוסר אמון את הסברו התמים לאמירת הדברים. "מבט כולל על התנהגות הנאשם מלמד על המחשבה הפלילית שעמדה ביסוד האמרה המאיימת והוכחה "כוונה מיוחדת" במבחני הלכת הצפיות.

9. בהתייחס לטענת המערער אודות מחדלי חקירה דחה ביהמ"ש קמא את הטענה שלא נחקרו כל העדים לאירוע וקבע כי מחומר הראיות עולה שעדים נוספים הצטרפו למשרד רק בתום האירוע ולא הבחינו במתרחש במהלכו ולכן אין בכך מחדל. לעומת זאת קבע כי יש מחדל בגביית הודעתו של יגאל כהן באיחור, אך מחדל זה לא הביא לקיפוח הגנתו של המערער ועל כן נדחו גם הטענות בעניין מחדלי חקירה.

הערעור על הכרעת הדין

10. לטענת המערער, טעה ביהמ"ש קמא כשבחר להעדיף את עדותו של המתלונן ולהשתית ממצאים עובדתיים עליה חרף הסתירות שעלו בין עדותו לעדות יתר עדי התביעה, וזאת על אף שקבע כי קיימות סתירות בין גרסאות עדי התביעה ולא היתה חפיפה מלאה ביניהם.

בשל הסתירות הרבות לא ניתן לעמדת המערער לבסס על עדות עדי התביעה הרשעה מעבר לספק סביר.

11. בעדותו בבית המשפט, לא זכר המתלונן ולא ידע לתאר את אשר ארע. ביהמ"ש קמא בחר להתייחס לאמירות אלה כאל עדות "מדודה ומאופקת" שיש בה כדי להוכיח כי המתלונן נזהר בדבריו. לטענת המערער, לא ניתן לבסס הרשעה שלא על יסוד תשתית ראייתית מוצקה ועל בסיס אמירות כלליות.
12. לצד קביעתו של ביהמ"ש קמא כי המתלונן בחר שלא להעצים את האירוע, אישר המתלונן בחקירתו הנגדית כי בעדותו בבית המשפט העלה לראשונה פרטים והאשמות כנגד המערער שלא עלו במסגרת ההודעות אותן מסר במשטרה (עפו דברים מהשולחן ושבירת משקפיים). את העובדה שעפו ניירות מהשולחן גם המאבטח לא זכר.
- השילוב בין חוסר זכרוננו של המערער כיצד קיבל את המכה עם פרטים ספציפיים שלא הועלו בחקירותיו מלמדת כי ביהמ"ש קמא טעה כאשר קבע כי מדובר בעדות מהימנה.
13. לעניין עבירת התקיפה העיד המתלונן כי המגע הפיזי הראשון עם המערער נוצר על ידו כאשר הוריד את ידו של המערער שכוונה לשתי עיניו. עדות המתלונן סותרת לחלוטין את עדותו של מר יגאל כהן. מעדותו של יגאל כהן עולה כי אין המדובר ב"הזזת יד" אלא לכל הפחות בדחיפה ממש שהצריכה הפרדה פיזית בינו לבין המערער. מר יגאל כהן העיד כי לא ראה מכה מצידו של המערער כנגד המתלונן אך עדות המתלונן כי רק הזיז את ידו של המערער אינה נכונה.
14. אל מול עדותו של המתלונן ממנה עולה כי לא היה לו כל חלק אלים או אקטיבי בהתנהלות מול המערער מרגע הגעת המאבטח, העיד המאבטח כי מדובר ב"שני צדדים" וכן "מיכה והלקוח היו בשני צדדים ואני הייתי באמצע בין שניהם. אני חוטף משני הצדדים."
15. המאבטח טען בעדותו כי הוא היה המודיע למשטרה ופגש את השוטר שהגיע למקום ומעיון במסמך נ/1 עולה כי מדובר ב"שני צדדים". המאבטח העיד בתחילה כי המערער לא ניסה להחזיר לו אלא רק התגונן ולבסוף אמר שהמתלונן והמערער היו בצדדים "ואני הייתי באמצע בין שניהם. אני חוטף משני הצדדים" כל אלה מעידים על עדות בלתי מהימנה או למצער שהיא אינה מהימנה דיה כדי לבסס עליה הרשעה מעבר לספק סביר.
16. גם בהעדפת עדותו של המאבטח על פני עדות המערער שגה בית המשפט קמא על אף שהתייחס לסתירות שבין העדויות.
17. טעה בית המשפט קמא כאשר לא קיבל את גרסת המערער כי הדברים המיוחסים לו לכתב האישום אינם דברי איומים אלא אזהרה לנקיטת הליכים משפטיים.
18. בנוסף טוען המערער כי משקלם המצטבר של מחדלי חקירה שעלו המהלך שמיעת הראיות מעורר חשש כי הגנתו של המערער קופחה ויש בהם כשלעצמם להוליך לזיכויו.

הכרעת הדין - דיון והכרעה

19. הערעור מתייחס לקביעות העובדה ולמצאים של בית המשפט קמא לרבות ממצאי המהימנות. נזכיר כי לא בנקל יתערב בית המשפט בממצאי עובדה ובהערכות מהימנות של הערכאה הדיונית ששמעה העדים והתרשמה מהם באופן ישיר. בכך יתרוונה של הערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור (ראו מהעת האחרונה את ע"פ 4626/20 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (4.4.2021) ; ע"פ 6277/20 היילי נ' מדינת ישראל (24.3.2021).

20. נפתח ונאמר כי המקרה שלפנינו בוודאי שאינו מסוג המקרים שבהם יש להתערב בממצאי העובדה והמהימנות שנקבעו על ידי בית המשפט קמא.

21. בית המשפט קמא שמע את עדי הראיה לאירוע ונתן אמון בעדות עדי התביעה, האמין לעדויות אלה וקבע כי עדויות המתלונן והמאבטח משתלבות זו בזו תוך שהיה ער לסתירות שהתגלו בעדויותיהם, סתירות עליהן הצביע המערער גם בערעור לפנינו. ביהמ"ש קמא סקר סתירות אלו אחת לאחת וקבע שאין המדובר בסתירות משמעותיות, ולדעה זו אנו שותפים באופן מלא. משכך, אין בסתירות אלו כדי לגרוע ממצאי העובדות והמהימנות הברורים שנקבעו על ידי בית המשפט קמא, וממילא הן אינן מצדיקות את התערבות ערכאת הערעור.

22. מאידך, לא ייחס ביהמ"ש קמא מהימנות למערער, לא קיבל את גרסתו וקבע כי מהעדויות עלה שהמערער תקף את המתלונן ואת המאבטח. באשר לעבירת האיומים לא הייתה מחלוקת כי בתום הפגישה התייחס המערער להבעת פניו של המתלונן. במחלוקת על נוסח הדברים קבע ביהמ"ש כי הבדלי הנוסח אינם משמעותיים ודחה את גרסתו לפיה המערער התכוון לנקיטת הליכים משפטיים. לקביעתו זו של בית המשפט קמא, העולה בקנה אחד עם האופן שבו התרשם מהמערער, כמו גם עם השכל הישר והגיונם של הדברים, אנו שותפים.

23. לאור האמור אנו דוחים את הערעור על הכרעת הדין.

הערעור על גזר הדין

24. הערעור על גזר הדין מכון רק כנגד רכיב הפיצוי שהושת על המערער.

לעמדת המערער, טעה ביהמ"ש קמא כאשר קבע רכיב של פיצוי למתלונן ולמאבטח לאור נסיבותיו האישיות (בן 52, נעדר הרשעות קודמות, המתמודד עם נכות מוכרת על ידי הביטוח הלאומי), כמו גם לאור קביעת ביהמ"ש כי מדובר ברף שאינו גבוה הן ביחס לעבירת התקיפה והן ביחס לעבירת האיומים.

25. בנוסף, במסגרת הטענות לעונש לא התייחסה המשיבה לטעמים בגינם יש להשית רכיב של פיצוי על המערער.

26. לא הוכח שנגרם למתלונן או למאבטח נזק או סבל שיכולים להיות בסיס להשתת פיצויים.

27. ב"כ המשיבה טען כי מדובר בעונש מקל שכן המערער גם היום אינו נוטל אחריות על מעשיו. המערער איים ותקף את המתלונן והמאבטח בתוך משרדם. זוהי פגיעה בשלוות נפשם וביכולתם לבצע את העבודה.

28. גם בעניין זה אנו סבורים כי אין לקבל את הערעור.

אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונש אשר אינו חורג באופן קיצוני מרמת העונש הראויה. המערער הגיע למקום עבודתו של המתלונן ועל רקע ויכוח כספי עלב, איים והכה את המתלונן ואת המאבטח. אין ספק כי התנהלותו של המערער כפי שבאה לידי ביטוי בכתב האישום גרמה למתלונן ולמאבטח עוגמת נפש לא מבוטלת ועל כך הם זכאים לפיצוי שנקבע על ידי ביהמ"ש קמא, שהוא, על פניו, על הצד הנמוך.

סוף דבר

29. הערעור על שני חלקיו נדחה.

ניתן והודע היום כג' ניסן תשפ"ב, 24/4/2022, במעמד הצדדים.

מיכאל קרשן, שופט

שמואל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסתן, שופטת עמיתה